

TOELICHTING

Voorgestelde wijzigingen in de PEFC Standaard Nederland

PCSN I | herziening 2026

Publieke consultatie: 14 juli t/m 13 september 2026

PEFC

PEFC/30-01-01

pefc.nl

Waarom deze kleine herziening?

Grienden en andere boomopstanden op landbouwgrond zijn een herkenbaar en traditioneel onderdeel van het Nederlandse cultuurlandschap. Het beheer ervan vertegenwoordigt een cultuurhistorische én gebruikswaarde. PEFC Nederland vindt het belangrijk dat deze waarden behouden kunnen blijven en dat duurzaam beheer ervan aantoonbaar en certificeerbaar is.

Dat past bij de kern van PEFC: internationale erkenning op basis van standaarden die rekening houden met nationale omstandigheden en traditionele waarden. De voorgestelde aanpassing is daarvan een concreet voorbeeld. De Nederlandse standaard wordt op een beperkt aantal punten verduidelijkt, zodat grienden en andere passende boomopstanden op landbouwgrond beter binnen het certificeringssysteem vallen.

IN HET KORT

De herziening verandert de kern van de PEFC Standaard Nederland niet. Het gaat om een beperkte set wijzigingen en verduidelijkingen, vooral om certificering van grienden en andere boomopstanden op landbouwgrond mogelijk te maken.

Wat verandert er?

1

Bomen op landbouwgrond krijgen een logische plek in de beslisboom

De bestaande beslisboom werkte niet goed voor boomopstanden op landbouwgrond met meer dan 30% kroonbedekking. In de aangepaste beslisboom wordt daarom ook gekeken naar het grondgebruik. Zo kunnen boomopstanden op landbouwgrond, wanneer zij geen bos zijn, onder de eisen voor bomen buiten het bos (BBB) vallen.

2

Grienden worden uitgezonderd van de algemene mengingseis

In grienden komen vaak verschillende wilgensoorten voor, maar niet noodzakelijk boomsoorten buiten het geslacht wilg. Juist het karakteristieke wilgenbeeld is onderdeel van de cultuurhistorische waarde van een griend. Daarom wordt voor grienden expliciet een uitzondering opgenomen op de algemene eis voor 50% gemengde beplanting.

3

De eis rond omvorming van bos wordt verduidelijkt

De beperking voor BBB-gebieden die na 31 december 2010 zijn aangeplant, is bedoeld om ongewenste omvorming van bos naar bomen buiten het bos te voorkomen. De tekst maakt nu expliciet dat het moet gaan om gronden die daarvoor bos waren. Het aanplanten van bomen op bestaande landbouwgrond wordt hiermee niet uitgesloten. Dit is een verduidelijking van de bestaande bedoeling van de eis.

4

Meer ruimte voor lokaal en zelfgekweekt plantmateriaal

Naast plantmateriaal uit de Nederlandse Rassenlijst Bomen kan ook zelfgekweekt plantmateriaal worden gebruikt, mits herkomst en soortechtheid bekend zijn. Daarmee sluit de standaard beter aan bij de groeiende aandacht voor lokaal plantmateriaal en bij bestaande beheerpraktijken.

5

Van vaste gedragscode naar ecologisch werkprotocol

De kern van de eis blijft hetzelfde: werkzaamheden moeten aantoonbaar ecologisch zorgvuldig worden voorbereid en uitgevoerd. De standaard verwijst daarom naar een ecologisch werkprotocol en noemt gedragscodes als voorbeelden. Daarmee blijft de eis toepasbaar, ook wanneer een specifieke gedragscode tijdelijk niet geldig of niet passend is.

6

De Bomen Effect Analyse blijft alleen als passend voorbeeld staan

Bij BBB in het buitengebied vervalt de Bomen Effect Analyse (BEA) als voorbeeld. Een BEA is vooral bedoeld om de gevolgen van bouw, aanleg of herinrichting voor bestaande bomen te beoordelen en past daarom beter bij stedelijke en projectmatige situaties. De algemene eis om schade aan blijvende bomen, struiken en bodem zoveel mogelijk te voorkomen, blijft ongewijzigd.

7

Eigenaren én beheerders worden expliciet genoemd

De standaard spreekt voortaan over boseigenaren of beheerders. Daarmee sluit de terminologie aan bij de rest van de standaard en bij de praktijk waarin de partij die het beheer uitvoert niet altijd de juridische eigenaar is, bijvoorbeeld in een pachtconstructie.

Planning van het verdere proces

De publieke consultatie loopt van 14 juli tot en met 13 september 2026. Dat zijn 62 kalenderdagen. In deze periode kunnen stakeholders reageren op de voorgestelde wijzigingen en de consultatieversie van PCSN I.

14 JUL	Start publieke consultatie
13 SEP	Einde publieke consultatie
SEP–OKT	Werkgroep beoordeelt reacties en bereidt verwerking voor; het Landelijk PEFC Forum bereikt consensus over de definitieve concepttekst
29 OKT	Voorlegging aan de Algemene Ledenvergadering van PEFC Nederland

Na de besluitvorming volgt indiening bij PEFC International voor de internationale beoordelings- en erkenningsprocedure. De reacties uit de publieke consultatie en de wijze waarop deze zijn beoordeeld en verwerkt, worden in het verdere proces vastgelegd.

REAGEREN

De consultatieversie en informatie over het indienen van reacties zijn beschikbaar via pefc.nl. PEFC Nederland nodigt alle betrokken en geïnteresseerde partijen uit om de voorgestelde wijzigingen te beoordelen.